

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 135

van **MAAIKE DE RUDDER**

datum: 30 november 2021

aan **WOUTER BEKE**

VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Agentschap Zorg en Gezondheid - Enquête preventief gezondheidsbeleid

Het Vlaams Instituut Gezond Leven peilt in samenwerking met de Vereniging voor Alcohol- en andere Drugproblemen (VAD) en in opdracht van het agentschap Zorg en Gezondheid om de 4 jaar naar het preventieve gezondheidsbeleid bij de Vlaamse steden en gemeenten. Er wordt op die manier nagegaan hoe de lokale besturen hun preventief gezondheidsbeleid invullen rond een aantal thema's zoals voeding, beweging, lang stilzitten, roken, alcohol en drugs en het mentale welbevinden. De bevraging vond vorig jaar plaats tussen 5 maart en 10 juli 2020.

186 van de 300 Vlaamse steden en gemeenten vulden de vragenlijst helemaal tot het einde in. Dat geeft een responspercentage van 62%. De steekproef is representatief voor alle Vlaamse steden en gemeenten. Er kunnen dus op basis van de resultaten uitspraken gedaan worden.

1. Kan de minister een overzicht geven welke gemeenten hebben meegedaan aan de enquête, per provincie?
2. Op welke manier kunnen we in de toekomst steden en gemeenten meer motiveren om een dergelijke bevraging in te vullen zodat het Vlaams Instituut Gezond Leven nog een veel beter zicht kan hebben op de noden die er zijn bij de lokale besturen en, veel belangrijker, op welke manier er ondersteuning kan worden geboden?

**Vlaams
Parlement**

ANTWOORD

op vraag nr. 135 van 30 november 2021

van **MAAIKE DE RUDDER**

1. Omdat anonimiteit gegarandeerd werd aan de deelnemende steden en gemeenten, kunnen we niet kenbaar maken welke steden en gemeenten deelgenomen hebben aan de indicatorenbevraging. Gezond Leven kan wel een verdeling geven van de 186 deelnemende steden en gemeenten volgens ligging in de provincies:

Provincie	Deelnemende steden en gemeenten	
	Aantal (N)	Percentage (%)
Antwerpen	34	18,3
Limburg	31	16,7
Oost-Vlaanderen	37	19,9
Vlaams-Brabant	38	20,4
West-Vlaanderen	46	24,7
Totaal	186	100

2. In de laatste editie van de indicatorenbevraging lokale besturen werden reeds inspanningen geleverd om de responsgraad te vergroten. Het belangrijkste element hierbij was de inschakeling van de Vlaamse Logo's als partner in het aanspreken en motiveren van de lokale besturen voor het invullen van de vragenlijst. Deze actie zorgde voor een ruime verdubbeling van de responsgraad in de laatste maand van de bevraging. Het resultaat van deze (en andere) inspanningen was dat de definitieve responsgraad steeg van 51% in 2016 naar 62% in 2019. In vergelijking met de responsgraad van de andere settings is dit vrij hoog: basisonderwijs had een responsgraad van 15%, secundair onderwijs 20% en werk 13%. Logo's zullen in de komende editie daarom opnieuw ingeschakeld worden met de bedoeling de responsgraad bij lokale besturen minstens even hoog te houden.

Daarnaast kan ook het effectiever verspreiden van de resultaten naar de steden en gemeenten en de preventieactoren die werken in deze setting ervoor zorgen dat lokale besturen nog meer gemotiveerd zijn om (opnieuw) deel te nemen. Gezond Leven werkte daarom in 2021 een communicatiestrategie uit op maat van de settings. Er werd gewerkt met verschillende communicatiematerialen, zoals een e-brochure, infographics, artikels in vakbladen en media, en met een getrapt systeem: eerst gebeurde een communicatie naar de opdrachtgever Zorg en Gezondheid en kabinet, dan naar preventieactoren of andere stakeholders die een werking hebben naar lokale besturen, vervolgens naar de lokale besturen zelf, gevolgd door het algemene publiek via pers, en ten slotte het dashboard op gezondleven.be. Een duidelijke terugkoppeling van de resultaten heeft als doel alle actoren laagdrempelig te informeren maar ook te motiveren om een volgende keer opnieuw deel te nemen/betrokken te zijn bij de bevraging. Ook in de komende editie is deze terugkoppeling op maat voorzien.

Zoals in de vorige editie zullen lokale besturen de mogelijkheid hebben te beschikken over het overzicht van hun eigen ingevulde bevraging (eigen stand van zaken van het preventief gezondheidsbeleid), alsook dat van de voorgaande bevraging. Zo kunnen lokale besturen een beter inzicht krijgen in hun eigen preventief gezondheidsbeleid (en evoluties daarbinnen), alsook deze resultaten gebruiken als onderbouwing voor

meerjarenplannen of andere strategische documenten. Ook dit kan motiverend werken om opnieuw deel te nemen.

Andere mogelijkheden liggen bij het aanspreken van de lokale preventiewerkers in de steden en gemeenten en ook het agenderen en bespreken in de in 2019 opgerichte netwerkgroep lokale besturen, een initiatief van de Partnerorganisatie Ondersteuning Settinggericht werken. Hierin zijn de verschillende partnerorganisaties, organisaties met terreinwerking, Logo's, maar ook overige stakeholders (vb. VVSG) vertegenwoordigd die een werking hebben naar lokale besturen, met als belangrijkste doel het aanbod naar de setting te stroomlijnen. De afstemming met deze netwerkgroep is voorzien in alle fases van het onderzoek, met oog op zaken zoals: verder bekendmaken van de indicatorenbevraging, optimaliseren van de vorm en de inhoud van de vragenlijst, bepalen van de geschikte timing voor uitsturen vragenlijst, motiveren van lokale besturen om de vragenlijst in te vullen, mee verspreiden van de resultaten naar alle relevante actoren binnen de setting, enz. Deze afstemming vormt een meerwaarde ten opzichte van vorige edities van de indicatorenbevraging.

Ten slotte worden lokale besturen via de indicatorenbevraging geleid naar het aanbod materialen, preventiemethodieken en begeleiding. Centraal staat daar de kadermethodiek Gezonde Gemeente, maar ook materialen en preventiemethodieken per thema. Lokale besturen hebben ook de mogelijkheid om zich door het Logo van hun regio te laten begeleiden in de verdere uitbouw van het preventief gezondheidsbeleid, een aanbod waar ook naar verwezen wordt in de communicatiematerialen.